

SADRŽAJ

	Novosti.....2
	Zaštita životne sredine i elektroodržavanje.....4
	Savremene metode praćenja stanja ležajeva....8
	Solaris bus & Coach.....10
	Održavanje turbomašina...12
	Novi pneumatici za teretna vozila.....13
	Protektiranje pneumatika.....14
	Konferencija „Upravljanje životnim ciklusom transportnih sredstava“.....15
	Međunarodna saradnja.....18
	Karakteristike mašinskih materijala.....20

UVODNA REČ

Efektivnost i efikasnost jednog sistema održavanja zavise od velikog broj faktora, a pre svega od dobrog planiranja i međusobne usklađenosti različitih aktivnosti koje se u tom sistemu sprovode. Da bi se to ostvarilo potrebno je, da se na svim nivoima odlučivanja, oslonimo na naučna saznanja i na iskustvo zaposlenih. Drugim rečima, zaposleni u upravljanju održavanjem moraju posedovati i različite vrste znanja, onih osnovnih i onih posebnih. Osnovna znanja su univerzalna i primenljiva na svaki sistem održavanja, a posebna znanja su ona koja su specifična za svaki sistem ponaosob i zavise od samih karakteristika sistema koji se održava (oprema, materijali, uslovi rada i sl.).

Nesporno je da će se i naša zemlja, pre ili kasnije, priključiti Evropskoj Uniji. To će zahtevati prilagođavanje postojećim zakonskim normama EU u oblasti održavanja. Svesni toga, želeli smo da našim stručnjacima pružimo mogućnost da inoviraju svoja znanja po programu Evropske asocijacije nacionalnih društava održavalaca (EFNMS) i na taj način se kvalifikuju za poslove upravljanja održavanjem na nivou EU. Rezultat je JESENJA ŠKOLA ODRŽAVANJA, koja je svečano počela sa radom 04. novembra ove godine. Ciklus od četiri pripremna seminara se završava 17. decembra, posle čega ćemo dobiti prve *Nacionalne stručnjake za upravljanje održavanjem* sa zvaničnom diplomom koji će, uz polaganje posebnog ispita, moći da verifikuju stečena znanja i steknu pravo na zvanje *Evropski menadžer održavanja*. Postoje i druga zvanja i to su *Kontrolor (supervizor) održavanja* (sa nivoom znanja potrebnim da organizuje i sproveđe ono što je menadžer osmislio), i *Tehničar održavanja* (koji u dovoljnoj meri razume i sposoban je da realizuje konkretnе aktivnosti- postupke održavanja).

Znanje, ukoliko se ne obnavlja, vremenom zastareva i opada. Moramo neprekidno dopunjavati i unapređivati svoja znanja. Dobar način za to je i prisustovanje raznim seminarima i stručnim skupovima, koje organizuje DOTS u saradnji sa Institutom za istraživanja i projektovanja u privredi (iipp) i Mašinskim fakultetom iz Beograda. U decembru to je Konferencija „Upravljanje životnim ciklusom transportnih sredstava“ čija je centralna tema protektiranje pneumatika.

Na kraju, želeo bih da se posebno zahvalim svim čitaocima koji su nam poslali popunjene Upitnike iz prošlog broja Biltena. U želji da izvučemo ispravne zaključke iz Vaših odgovora na postavljena pitanja, još jednom apelujem na one koji to nisu učinili da odvoje malo vremena i daju svoje mišljenje o položaju sektora održavanja i o Biltenu, kako bi ispitivani uzorak bio što veći, a samim tim i rezultati reprezentativniji. Uostalom, to je jedan od načina da se i mi usavršimo i u što većoj meri Vašim potrebama prilagodimo i Bilten i naše aktivnosti uopšte.

S poštovanjem,
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
Prof. dr Gradimir Danon

Zvanično izdanje **Društva Održavalaca Tehničkih Sistema (DOTS)**, 11000 Beograd, Vatroslava Lisinskog 12a

Glavni i odgovorni urednik: Prof. dr Gradimir Danon, Šumarski fakultet, Beograd

Izdavački savet: Prof. dr Branko Vasić, Mašinski fakultet, Beograd; Doc. dr Časlav Mitrović, Mašinski fakultet, Beograd; Dr Predrag Uskoković, JKP BVK, Beograd;

Redakcioni odbor: Mr Dejan Curović, Mašinski fakultet, Beograd; Dipl. inž. Nada Stanojević, iipp, Beograd; Dipl. inž. Zoran Todorović, Mašinski fakultet, Beograd; Dipl. inž. Lazar Vujović, iipp, Beograd; Dipl. inž. Srđan Čekerevac, IKARBUS, Zemun; Mr Vladimir Popović, Mašinski fakultet, Beograd;

Časopis izlazi četiri puta godišnje Dizajn i priprema: IIPP **Štampa:** GRID STUDIO d.o.o